

Školní vzdělávací program
pro
předškolní vzdělávání s motivačním ná-
zvem
„Svět kolem nás“

Mateřská škola Žlunice
Žlunice 145, 507 34 Žlunice

Dokument zpracovala ředitelka školy a učitelky se spolupodílely na vzdělávacím obsahu.

ŠVP byl projednán na pedagogické radě 24. 8. 2022.

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2022

Aktualizováno 16.1.2023

Vydala ředitelka školy Mgr. Radka Beňáková

Č.J. 037/2023

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
3.1. Věcné podmínky.....	5
3.2. Životospráva.....	5
3.3. Psychosociální podmínky.....	6
3.4. Personální a pedagogické zajištění.....	7
3.5. Organizační podmínky.....	7
3.6. Řízení mateřské školy.....	8
3.7. Spoluúčast rodičů, spolupráce s veřejností.....	9
3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami.....	10
3.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
3.8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.....	10
3.8.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	11
3.9. Podmínky vzdělávání nadaných dětí.....	11
3.10. Podmínky vzdělávání dětí od 2 – 3 let.....	11
3.11. Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyk.....	12
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	12
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	14
5.1. Zaměření školy.....	14
5.2. Cíle vzdělávacího programu, klíčové kompetence.....	15
5.3. Metody a formy vzdělávání.....	15
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	19
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM.....	44

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Sídlo a název školy: Mateřská škola, Žlunice, Žlunice 145

Zřizovatel školy: Obec Žlunice

Provoz mateřské školy: celodenní: 6.00 hod. – 16.00hod.

Ředitelka školy: Mgr. Radka Beňáková

Adresa školy: Mateřská škola, Žlunice, Žlunice 145, 507 34 Žlunice

Právní forma : příspěvková organizace

Telefonní číslo: 702 187 776

E-mail: mszlunice@centrum.cz

Webové stránky : www.mszlunice.cz

Kontakt na zřizovatele školy: starosta : Pavel Karpaš

e-mail : obeczlunice@tiscali.cz

<http://www.zlunice.cz>

ID datové schránky : 76pk428

Počet pedagogických pracovníků: 4

Počet provozních pracovníků: 2

Asistent pedagoga : 1

Kapacita školy : 30

Počet dětí: 30

Počet tříd: 2

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Žlunice je od 1.9.2020 dvoutrídni školou a stojí v klidné části obce. Budova nové mateřské školy byla dokončena a slavnostně uvedena do provozu v září roku 1975. Jedná se o dva domky typu okál spojené zděnou kuchyní a jídelnou. V prvním okálu v podkroví vznikla nově ředitelna, která byla zařízena novým pracovním nábytkem. V přízemí zůstává třída „Včeliček“. Nová

třída „Sovičky“ vznikla ze stávajících prostor druhého okálu, které byly využívány jako tělocvična a herna. V podkroví druhého okálu vznikla nově ložnice dětí a vedlejší místnost je využívána pro klidné a nespavé aktivity.

K budově školy náleží prostorná, upravená školní zahrada, která je vybavená dřevěnými průlezkami, skluzavkami, altánkem a přírodně zatravněným kopcem. V roce 2021 byly škole pořízeny nové zahradní prvky od zřizovatele – dvojhoupáčky, kladiny, průlezký, ohniště, venkovní kuchyňka a dřevěné stany,

Protože se jedná o venkovskou mateřskou školu, využíváme přírodního prostředí k přirozenému poznávání rozmanitosti světa přírody a kultury. Dětem se snažíme přibližovat historii a tradici našeho kraje a seznamovat je s místní kulturou. Zdůrazňujeme jim význam životního prostředí pro člověka, aby si uvědomovaly, že způsob, jakým se chovají a žijí, ovlivňuje jejich vlastní zdraví i životní prostředí. Od školního roku 2021/2022 se naše mateřská škola zapojila do projektu „Se sokolem do života“

Pracujeme podle vlastního školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

„Svět kolem nás,.. Nabízíme standardní i nadstandardní péči o všechny děti naší školy /kulturní a sportovní akce, akce pro rodiče a děti, výlety za poznáním, plavecký kurz, lyžařský kurz. Ve vzdělávání upřednostňujeme rozvíjení smyslového vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání. Také se věnujeme prevenci vadné výslovnosti, spolupracujeme se speciálními pedagogy z pedagogicko - psychologické poradny v Jičíně.

Veškeré snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby u nás bylo dítě, i jeho rodiče, maximálně šťastné a spokojené.

Velkou péči proto věnujeme spolupráci s rodiči a jejich informovanosti pomocí individuálních rozhovorů, třídních schůzek s ukázkami přímé práce s dětmi, společných besídek, výletů, sportovních akcí. Také prostřednictvím nástěnek a IT platformy WhatsApp se snažíme ihned rodiče informovat o veškerém dění v mateřské škole.

Tradicí je několikaletá spolupráce s okolními mateřskými a základními školami, s pedagogicko-psychologickými poradnami, dětskou lékařkou, Obecním úřadem ve Žlunicích a obecními úřady okolních vesnic, protože do naší mateřské školy dojíždějí také děti ze spádových obcí Sekeřice, Kozojedy, Slavhostice, Liběšic, Vinar.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola Žlunice má dostatečně velké prostory a takové uspořádání, které odpovídá nejrůznějším skupinovým i individuálním potřebám při činnostech dětí. Nově od 1.9.2020 jsou v Mateřské škole dvě třídy. Třída „Včeliček“ 4-6 let, třída „Soviček“ 2-4 let. Přibylo nové vybavení tříd relaxačním koutkem, hračkami, pomůckami, ITC technikou-interaktivní tabulí, mobilním telefonem, robotickými hračkami IROBOTI, ručním mikroskopem na podporu i-myšlení u dětí. V letošním roce 2022/2023 chceme vyměnit interiérové dveře, zastřešení nad vchodovými dveřmi a přiděláním zábradlí pro děti u vchodu třídy Soviček.

Materiální vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, audiovizuální technikou, pracovním materiálem a doplňky se snažíme průběžně obnovovat a doplňovat.

Ve třídách jsou k dispozici stoly s různou výškou pracovní desky a ke stolům i židličky s různou výškou sedáku, což je důležité pro věkově rozmanité složení dětí.

Hračky a pomůcky jsou uloženy tak, aby si je děti mohly samy brát a vyznaly se v jejich uložení. Proto je nutné stanovit pravidla pro jejich využívání.

Školní zahrada je vybavena dřevěnými průlezkami, skluzavkami, altánkem, venkovní kuchyňkou, venkovním ponkem - polytechnické vzdělávání, vyvýšené záhonky- enviromentální výchova. Velmi hojně využíváme přírodní zatravněný kopec - v létě na hraní, sportování, válení sudů, klouzání a v zimě na sáňkování a bobování.

3.2. Životospráva

Naším cílem je pokračovat v zavádění prvků zdravé výživy v jídelníčku /vhodná skladba jídelníčku, dodržování správné technologie přípravy pokrmů a nápojů, přidávat do jídelníčku více ovoce a zeleniny, mléčných výrobků, nebo celozrnné pečivo/. Je nepřijatelné nutit děti do jídla!

Ve třídě je vždy k dispozici dostatek tekutin, které jsou také podávány při pobytu venku na školní zahradě.

V rámci nespavého režimu respektujeme individuální potřebu odpočinku jednotlivých dětí! Donucovat děti ke spánku je nepřijatelné! Po obědě odcházejí mladší děti do ložnice v podkroví, starší děti odpočívají na matracích ve třídě Včeliček. Po pohádce děti s OŠD, předškolní děti a děti, které

nespí, mohou vstát a je jim nabízen klidný program: knihy, kreslení, práce na PC, práce s papírem a zejména individuální práce.

Na podporu zdraví a bezpečnosti pořádáme besedy s příslušníky Policie ČR, aby děti měly povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc, kam se obrátit, koho přivolat a jakým způsobem pomoc zavolat.

V nadstandardní nabídce školy je *plavecký kurz* ve Sportovním areálu Jičín. Pod vedením plaveckých instruktorů se děti hravou formou seznamují se základy plavání, otužují se, učí se nebát se vody apod. Dále nabízíme týdenní *lyžařský kurz*. Výcvik je určen pro děti starších 4let. Děti se učí samostatnosti, zvládat sebeobsahu, starat se o osobní hygienu, postarat se o sebe a své osobní věci.

3.3. Psychosociální podmínky

Tyto podmínky jsou také plně vyhovující, děti i dospělí se cítí v prostředí MŠ příjemně, spokojeně, jistě a bezpečně. Již při zápisu dětí do MŠ, se seznamují s prostředím a všemi prostory naší školy. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Nenásilně a citlivě navozují situace klidu, pohody a relaxace. Děti nejsou neurotizovány spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená. Děti se učí pravidlům soužití, dostává se jim jasných a srozumitelných pokynů. Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje je vyloučeno, tak jako podporování nezdravé soutěživosti dětí. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí dětí. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, odsudkům, nepoužívá paušální pochvaly, dostatečně chválí individuálně a adresně, oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte. Svoji práci si dítě hodnotí samo nebo děti mezi sebou. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance, kamarádství, ale i zdvořilost a vzájemná podpora. Dospělí se chovají spolehlivě. Výhled: individualizace a přístup ke každému jedinci.

3.4. Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka školy má předepsanou odbornou kvalifikaci. Od září 2020 nastoupila na Studium pro ředitele škol a školských zařízení v Hradci Králové. Na jaře 2021 úspěšně ukončila. Paní učitelka dokončila v roce 2022 studium na Vyšší odborné škole MILLS, sr.o v Čelákovících na obor předškolní a mimoškolní pedagogika (dálkové , dvouleté studium). Ostatní pedagogičtí pracovníci mají odbornou pedagogickou kvalifikaci. Na podzim 2022, 8.11.2022 odešla do starobního důchodu paní učitelka Plachá. Za ní nastoupila paní učitelka Bc.Silvie Vaníčková, která již působila od 8.4.2022 jako zastupující učitelka za dlouhodobě nemocnou paní Plachou.

Pedagogové se stále dále vzdělávají, pravidelně se zúčastňují vzdělávacích výukových programů především on-line formou.

Služby pedagogů organizujeme tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Specializované služby logopedie zajišťujeme ve spolupráci s příslušnými odborníky, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Jičíně, v Poděbradech (speciální pedagog provádí v měsíci listopad-prosinec školního roku depistáž, složitější vady výslovnosti vedou v poradně).

Ředitelka školy sleduje a podporuje další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Pedagogové jednají a chovají se tak, aby byli vždy na profesionální úrovni v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

3.5. ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Základním principem při výchově a vzdělávání dětí je pro nás pružný denní řád, který umožňuje reagovat na individuální požadavky dětí. Vyvážení spontánní a řízené činnosti tak, aby děti měly dostatek času a prostoru pro spontánní hru a také aby měly možnost hru dokončit či v ní pokračovat později.

Do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, relaxační chvílky nebo relaxační cvičení.

Při vstupu do MŠ uplatňujeme individuální adaptační program.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se realizovat ve velkých i malých skupinách.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí.

3.6. ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků mateřské školy jsou jasně vymezeny v organizačním řádu, v náplních práce a ve směrnících ředitelky školy.

Statutárním zástupcem školy je ředitelka Mgr. Radka Beňáková, která MŠ řídí a je oprávněna ji zastupovat a jednat ve všech náležitostech.

Vytváříme funkční informační systém, a to jak uvnitř MŠ, tak navenek – webové stránky, interní skupina učitelek na WhatsAppu pro rychlou komunikaci, plakáty a informovanost rodičů učitelkami jednotlivých tříd na nástěnkách v šatnách.

Rodiče mají možnost se informovat nebo nám sdělovat svá přání nebo připomínky o schůzkách a akcích pro rodiče, každý den při předávání dítěte.

Ředitelka školy zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření důvěry, otevřenosti a přátelství.

Ředitelka mateřské školy vytváří prostor na spoluúčast při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána /diskuse, každodenní komunikace mezi zaměstnanci/, všichni zaměstnanci se podílí na dění v mateřské škole.

Vytvoření školního vzdělávacího programu je výsledkem celého týmu školy.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonané práce.

Ve škole je zaveden funkční systém pedagogických rad a provozních porad.

Zaměstnanci byli vyškoleni v projektu Malé technické univerzity – polytechniky. Škola získala osvědčení. Navázali jsme spolupráci se ZŠ Hlušice, kam děti většinou nastupují na základní vzdělávání.

3.7. SPOLUÚČAST RODIČŮ, SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Spolupráce s rodiči

Spolupráci s rodiči rozvíjíme již od podání žádosti o přijetí dítěte do mateřské školy. Rodiče si mohou prohlédnout prostory mateřské školy, seznámit se se školním vzdělávacím programem „Svět kolem nás“. Nabízíme také adaptační chvílky rodičů s dítětem.

Rodičům necháváme dostatek prostoru pro své názory, náměty či připomínky během celého školního roku, po vzájemné domluvě mají možnost individuálních konzultací s ředitelkou školy.

Návštěvy rodičů v MŠ a jejich zapojení do každodenního programu dětí jsou vítány. V mateřské škole je vytvořen informační systém – nástěnky v šatnách, nově také internetové stránky, uzavřená skupina rodičů Whats App – rychlý komunikační kanál mezi rodiči a učitelkami. .

Pořádáme také společné akce pro rodiče, děti a veřejnost, které jsou velmi oblíbené. Jsou to například zábavné sportovní odpoledne, bubákoviny, velikonoční stezka po obci, společné výlety, besídky – vánoční, jarní, rozloučení s předškolák - ukázka činností dětí, schůzky rodičů a pedagogických pracovníků, besedy pro rodiče.

Spolupráce s veřejností

Spolupracujeme s Agrem Žlunice, místními podnikateli, s veřejností a institucemi jako je pošta, obchod apod. V rámci této spolupráce podnikáme společné návštěvy, exkurze, vystoupení pro důchodce, maminky, vánoční a velikonoční besídky pro místní obyvatele, výstavy dětských prací apod.

Spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou

Mateřská škola zajišťuje individuální konzultace s odborníky pro rodiče dětí, vyšetření školní zralosti, depistáž logopedického vyšetření dětí, odborné přednášky pro rodiče.

Spolupráce se základními školami

Vytváříme možnosti vzájemného poznávání mateřské školy a základní školy. Podnikáme prohlídky budovy základní školy, navštěvujeme ukázkové hodiny, snažíme se o společné setkávání dětí z mateřské školy a základní školy na kulturně společenských akcích /divadla, besídky, sportovní akce/.

Spolupráce se zřizovatelem

Pravidelně informujeme zřizovatele o záměrech školy, seznamujeme ho se školním vzdělávacím programem, spolupracujeme při sestavování provozního rozpočtu školy. Prezентujeme dětské práce na vývěsních tabulích u obecního úřadu, zveme pracovníky obecního úřadu na vystoupení dětí v mateřské školy, připravujeme kulturní program pro důchodce, vítání občánků, společné akce s obcí.

3.8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

3.8.1 Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelka zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

3.8.2 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Podpůrná opatření prvního stupně :

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce.

Učitelka mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně :

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení.

3.8.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole zabezpečujeme :

- 1) Uplatnění principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- 2) Realizaci všech stanovených podpůrných opatření.
- 3) Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- 4) Spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, s odborníky mimo oblast školství.
- 5) Snížíme počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy.
- 6) Umožníme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

3.9. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ NADANÝCH DĚTÍ

Vzdělávání nadaných dětí v mateřské škole probíhá v souladu s vyhláškou č.27/2016 Sb. Jde o vzdělávání dětí, které vykazují ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Učitelky, po vypořádání mimořádných schopností a nadání dítěte, povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně V Jičíně. Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formou individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky. Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP.

3.10. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

K principům RVP PV patří akceptace přirozených vývojových specifíků, rozvoj a vzdělávání každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby a možnosti. Proto přistupujeme k dětem v období raného dětství (do 3 let) s velkou odpovědností.

Dítě potřebuje své rituály, opakování činností, pravidelné postupy. A právě mateřská škola poskytuje pravidelný spánek, střídání aktivit a odpočinkových činností, pobyt venku, stálé prostředí a lidi (děti i dospělí). Mateřská škola přispívá k utváření správných hygienických a stravovacích návyků. Dítě přijímá první pravidla, která musí být jednoduchá, srozumitelná, splnitelná a stálá. Ve ŠVP PV „Svět kolem nás,, máme rozpracovány vzdělávací oblasti pro období raného věku dítěte.

3.11. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU

ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň **4 cizinci** v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpůrný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V naší škole preferujeme zařazování dětí do tříd dle věku dětí. Přihlížíme k přání rodičů a dle možností vyhovíme. Přesné věkové složení a počet chlapců a dívek je rozpracováno v TVP.

Kapacita mateřské školy je 30 dětí. Mateřská škola Žlunice je dvoutrídni věkově od 2 do 6 let, v případě OŠD do 7 let věku.

Děti se scházejí ve třídě „Včeliček“ a to od 6.00 a v 7.00h odcházejí mladší děti do třídy „Soviček“. Ve 12.00h malé děti odcházejí na odpolední spánek do podkroví a starší děti odpočívají na matracích v prostorách třídy „Včeliček“. V 15.30h se spojí malé děti do třídy „Včeliček“. Časové rozvržení je pouze orientační. Každý den je jiný, někdy jsou činnosti delší, jindy zas kratší. Učitelka flexibilně reaguje na aktuální situaci. Učitelky se ve třídách překrývají.

Vnitřní denní režim

Třída „Soviček“

Orientační časy	Náplň dne je variabilní a přizpůsobuje se potřebám dětí
6.00 – 8.20h	volné hry, komunitní kruh, pohybové aktivity, částečně řízené činnosti a individuální práce
8.20 – 8.45h	hygiena, dopolední svačina
8.45 – 9.20h	pokračování v započatých skupinových či individuálních činnostech
9.20 – 11.20h	pobyt dětí venku, v době příznivého počasí se přesunují činnosti ven už po svačině
11.30 – 12.00h	hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12.00 – 14.00h	odpočinek, poslech pohádky, odpočinek (dětí s nižší potřebou spánku průběžné vstávání a klidné hry)
14.00 - 14-30h	vstávání, odpolední svačina
14.00 – 16.00h	volné hry, rozchod dětí pobyt venku

Třída „Včeliček“

Orientační časy	Náplň dne je variabilní a přizpůsobuje se potřebám dětí
6.00 – 8.30h	volné hry, komunitní kruh, pohybové aktivity, částečně řízené činnosti a individuální práce
8.30 – 8.45h	hygiena, dopolední svačina
8.45 – 9.30h	pokračování v započatých skupinových či individuálních činnostech
9.30 – 11.30h	pobyt dětí venku, v době příznivého počasí se přesunují činnosti ven už po svačině
11.30 – 12.00h	hygiena, oběd, příprava na odpočinek
12.00 – 14.00h	odpočinek, poslech pohádky, odpočinek (dětí s nižší potřebou spánku průběžné vstávání a klidné hry – příprava na školu) , individuální práce
14.00 - 14-30h	vstávání, odpolední svačina ,

14.00 – 16.00h	volné hry, rozchod dětí, pobyt venku
----------------	---

Třída „Soviček“- děti ve věku 2–4 roky, do počtu 15 dětí. Zaměřujeme se na nenásilnou adaptaci dětí do prostředí mateřské školy, získávání prvních sociálních kontaktů, smysluplně obohacujeme denní program dětí zaměřené na rozvíjení talentu ve všech oblastech. Úkolem je získání pocitu bezpečí a odloučení od rodičů.

Třída „Včeliček“ děti ve věku 4-6 let, do počtu 15 dětí. Třída zejména předškolních dětí a dětí s OŠD , s intenzivnější přípravou na vstup do ZŠ. Rozvoj přirozeného talentu, rozvoj přirozeného a radostného prožívání hudebních, dramatických, výtvarných, pohybových činností.

Přijímání nových dětí probíhá formou zápisu v první polovině května, zápis je zveřejněn minimálně měsíc dopředu, formou letáčků, na webu školy. Po předchozí konzultaci mohou rodiče s dětmi kdykoliv navštívit prostory školy Pokud rodiče žádají o individuální vzdělávání dle §34 b Školského zákona, pravidla jsou zakotvena ve Školním řádu.

Distanční vzdělávání je určeno dětem s povinným vzděláváním, dle ŠVP, integrovaných bloků a témat. Bude probíhat zejména přes emaily rodičů, na webových stránkách školy, popřípadě vyvednutím zadání v MŠ.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1.Zaměření školy

Naším hlavním záměrem je předávat a zprostředkovávat dětem životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů. Dále chceme rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí.

Využíváme toho, že jsme venkovská mateřská škola a naše prostorná školní zahrada, okolí MŠ i celé Obce Žlunice nám poskytuje přírodní prostředí k přirozenému poznávání rozmanitosti světa přírody. Dětem se snažíme přibližovat historii a tradice našeho kraje a seznamovat je s místní kulturou. Dále se chceme zaměřovat na tělesnou zdatnost dětí a rozvoj v polytechnických činnostech.

5.2. Cíle vzdělávacího programu, klíčové kompetence

Hlavní cíle našeho školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání vycházejí z dlouhodobé koncepce školy.

Hlavními cíli předškolního vzdělávání jsou:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnost projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Základní prostředek k dosažení těchto cílů je vypracovaný vlastní školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás,“. Obsah tohoto dokumentu byl stanoven tak, aby respektoval věk, předpoklady a zkušenosti dětí předškolního věku, a stejně tak i prostředí a možnosti mateřské školy. Je strukturován do oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Interakčních oblastí je celkem pět: biologická, psychologická, interpersonální, sociálně- kulturní a environmentální. Od nich jsou odvozeny *oblasti předškolního vzdělávání* :

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět

Tyto oblasti vzdělávání jsou činně propojeny, vzájemně se ovlivňují a vytvářejí společně fungující celek. Čím úplnější a dokonalejší propojení všech oblastí, tím je vzdělávání účinnější a hodnotnější.

Školní vzdělávací program „Svět kolem nás“ je rozdělen do tří integrovaných bloků „**Zvyky, svátky, tradice**“, „**Objevujeme svět kolem nás**“ a „**Já a moji kamarádi**“. Tyto integrované bloky

jsou dále rozpracovány do jednotlivých týdenních /nebo delších/ témat, které se mohou volně měnit podle potřeby nebo aktuální situace.

Klíčové kompetence

Veškerý vzdělávací obsah, aktivity a činnosti, které v mateřské škole probíhají, směřují k získání kompetencí. Osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který má svůj počátek v předškolním vzdělávání. Osvojování kompetencí tvoří základ pro další vzdělávání dětí v základním školství – získání předpokladů pro celoživotní vzdělávání. Kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro rozvoj dítěte. ŠVP PV je formulován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí stanovených RVP PV.

Kompetence k řešení problémů:

- zvládají číselnou řadu, rozlišují vlevo x vpravo, nahore x dole,
- porovnávají počet, správně užívají předložkové vazby
- udržují čistotu ve svém okolí
- uklízí si hračky, oblečení
- hrají společné hry
- řeší cesty, labyrinty a hádanky
- dokončují vyprávění příběhu, pohádky
- malují obrázky na celou plochu papíru
- překonávají přírodní překážky, bludiště a prolézačky
- rozpoznají a hodnotí vhodné a nevhodné oblékání, chování a vztahy
- umí zhodnotit a poznat hlavní charakterové vlastnosti jednotlivých postav v pohádkách, rozlišují dobro a zlo
- snaží se samostatně řešit konflikty mezi dětmi /pravidla chování ve třídách/
- nebojí se chybovat /dostává se mu ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu/

Kompetence k učení:

- pojmenovávají věci a předměty kolem sebe
- všímají si rozdílů mezi předměty, obrázky
- umí zacházet s počítačem
- kreslí, malují, lepí, stříhají, vyrábějí různé výrobky a dárečky k různým příležitostem z různého materiálu, pracují s pracovními listy a sešity podle pokynů učitelky a procvičují grafo-

motoriku

- experimentují s různými předměty, sněhem, ledem, přírodninami
- pozorují zvířata ve volné přírodě, v zoo, doma, v ZD
- zaznamenávají změny v přírodě, počasí
- řeší a poznávají dopravní situace a získané znalosti uplatňují v praxi
- pozorují a poznávají práci dospělých ve svém okolí
- často a vhodně jsou chváleny, učí se s chutí
- radují se z toho, co sami dokáží a zvládnou

Kompetence komunikativní:

- bez ostychu vypráví o svém prožitku s kamarády, či dospělými
- přednáší naučený text básně
- vypráví pohádku, příběh dle obrázků nebo vlastními slovy dle fantazie
- průběžně rozšiřuje slovní zásobu
- ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky
- rytmičují slova a říkadla, vymýšlí rýmy, poznávají hlásky na začátku, uprostřed a na konci slova
- umí ovládat počítačové programy, dovede využívat některé informativní a komunikační prostředky /telefon apod./
- dokáží se orientovat v dětských encyklopediích a vyhledávají obrázky v knihách
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- napodobují správnou výslovnost podle vzoru – reedukace výslovnosti
- dramatizují pohádky
- zpívají písně, hrají na rytmičné nástroje,
- rozpoznávají náladu skladby (ukolébavka, pochod, tanec, veselý, smutný)

Kompetence činnostní a občanské:

- pomáhá při úklidu hraček a umí je uložit na správné místo
- dokončí započatou práci /stavbu z kostek, ze stavebnice, výkres, výrobek/, zadaný úkol
- neničí práci druhých /nebouráme stavby, nekreslíme kamarádovi do výkresu.../
- projevuje radost ze hry, z práce, umí pochválit, neubližuje kamarádovi
- dodržuje dohodnutá pravidla chování ve třídě

- myje si ruce dle hygienických zásad, umí používat kapesník a toaletu, správně používá zubní kartáček a pastu, jí příborem /dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i ostatních/
- dokáže odhadnout svoje síly a schopnosti při překonávání překážek a při hře na průlezkách
- ví, jak chráníme přírodu a co jí škodí /ví, v jakém prostředí žije/
- svoji činnost se učí plánovat, rozhoduje se svobodně, ale ví, že za svá rozhodnutí nese odpovědnost

Kompetence sociální a personální:

- umí vyřídit vzkaz v mateřské škole, doma
- dokáže pomoci kamarádovi v různé situaci
- umí vyjádřit sympatie a antipatie k druhým dětem, lidem
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- umí se chovat obezřetně a s nedůvěrou k cizím lidem – hrají hry s bezpečnostní tematikou
- chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
- poprosí, poděkuje , počkají, až druhý domluví a neskáčí mu do řeči
- po příchodu do mateřské školy, během dne při setkání s dospělou osobou nebo kamarádem vždy pozdraví
- hrají společné námětové hry, určují jednotlivé role a napodobují chování dospělých ve svém okolí /na domácnost, na zemědělce, na prodavačku, na školu, na dopravu.../
- dokáže přiznat svůj omyl či chybu a omluvit se kamarádovi
- samostatně rozhoduje o svých činnostech

5.3. Metody a formy vzdělávání

Nejpřirozenější, nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je hra. Pedagogové proto při své práci využívají všechna její stádia (individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatizující, konstruktivní, s pravidly apod.) Děti se učí především napodobou. V průběhu všech činností proto využíváme situačního a sociálního učení, které je založeno na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Do výchovně vzdělávacího procesu zařazujeme frontální, skupinové i individuální formy vzdělávání, pokusy a experimenty. Všechny organizační formy volí pedagogové tak, aby respektovaly individuální potřeby dětí, byly dostatečně vyvážené a pro děti atraktivní. Kromě or-

ganizačních forem využíváme také metody slovní (např. rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání), názorné (např. pozorování, předvádění, exkurze a vycházka) a praktické (např. experimenty, pokusy).

Výběr metod volí pedagogové vždy v závislosti na didaktickém cíli. Slovní metody vhodně spojují s praktickou činností, názorné metody pak s metodami praktickými. Při vzdělávání dětí zachováváme také obecné zásady jako je cílevědomost, jednotnost a důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost a individuální přístup.

Metody a formy vzdělávání:

- Hra (individuální, kooperativní, skupinová, tvořivá, námětová, dramatizující, konstruktivní, s pravidly, pohybová, intelektuální, smyslová, napodobující)
- Situační učení
- Sociální učení
- Kooperativní učení
- Prožitkové učení Učení hrou
- Slovní metody (rozhovor, dialog, monolog, vysvětlení, popis, vyprávění, beseda, předčítání)
- Názorné metody (pozorování, předvádění, exkurze, vycházka)
- Praktické metody (experimenty, pokusy)

Metoda pokusu a omylu Frontální, skupinová, individuální forma vzdělávání Didakticky zacílené činnosti Spontánní aktivity

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Nabídka obsahu integrovaných bloků v ŠVP je obecná, její podrobné zpracování si vytvářejí pedagogičtí pracovníci na třídách. Je žádoucí, aby pedagogičtí pracovníci plánovali systematicky a v souladu s integrovanými bloky ŠVP, případné změny zařazení vzdělávacích témat je možné na základě aktuální situace v daném období a potřeb dítěte v průběhu celého školního roku přizpůsobit. Některá témata se mohou být i na dva týdny. Rozvrhli jsme si všechny kompetence i cíle, tak, aby nebyl žádný opomenut. Plnění jednotlivých cílů a kompetencí zapisujeme do TVP, kde uvádíme čísla týdnů čísla týdnů. Tudíž se nemůže stát, že na nějakou kompetenci či cíl zapomeneme. Máme tři integrované bloky : „Zvyky, svátky, tradice“, „Já a moji přátelé“ a „Objevujeme svět kolem nás“.

INTEGROVANÝ BLOK : „ZVYKY, SVÁTKY A TRADICE“

Záměr: Záměrem tohoto bloku je seznámení dětí se svátky, tradicemi, zvyky. Uvědomit si krásu a výjimečnost těchto tradic, vytvořit základy estetického vztahu ke kultuře a umění. Rozvíjet smyslového vnímání- představivost a fantazii, slovní zásobu a souvislé vyjadřování. V rozsahu dětských možností přispívat k předání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání. Vytváření prostoru pro sebehodnocení, samostatné vyjadřování názorů, posilování prosociálního chování a jednání, prostor pro uvědomění si svých silných a slabých stránek.

NÁVRHY TÉMATICKÝCH CELKŮ :

Strašidel se nebojíme	Masopustní rej
Čert, Anděl a Mikuláš	Čáry a kouzla
Vánoční čas	Velikonoce
Těšíme se na Ježíška	

Klíčové kompetence :

• kompetence k učení

- * klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- * učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

• kompetence k řešení problémů

- * užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- * zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- * nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

• komunikativní kompetence

- * ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- * domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- * ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- **sociální a personální kompetence**
 - * napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
 - * je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
 - * chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- **činnostní a občanské kompetence**
 - * má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
 - * zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
 - * má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
 - * uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

1. DÍTĚ A TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle

- * rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- * rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- * rozvoj a užívání všech smyslů

Očekávané výstupy

- * koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- * ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- * ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
- * vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- * rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí

Nabídka vzdělávací činnosti

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle

- * rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- * rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- * vytváření základů pro práci s informacemi
- * získání relativní citové samostatnosti
- * rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- * vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, ve vhodně zformulovaných větách
- * vést rozhovor, formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- * porozumět slyšenému
- * vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- * vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- * uvědomovat si svou samostatnost, orientovat se ve skupině
- * ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, se snažit ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- * uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- * těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás i setkávání se s uměním

Nabídka vzdělávacích činností

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování film a div. pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci

- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle

- * seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- * osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem • posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- * vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

* rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

* rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

* uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

* uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

* respektovat potřeby jiného dítěte

* přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem

* navazovat kontakty s dospělým

* spolupracovat s ostatním

Nabídka vzdělávacích činností

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

- aktivity podporující sbližování dětí

- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle

* seznamování se světem lidí, kultury a umění

* rozvoj společenského i estetického vkusu • vytvoření základů pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy vyjadřovat a projevovat

* rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy

- * vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- * zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných činností, dovedností a technik
- * vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
- * adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy

Nabídka vzdělávacích činností

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

5. DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle

- * poznávání jiných kultur
- * rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- * rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- * vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy

- * mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- * vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- * porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

* mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Nabídka vzdělávacích činností

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

INTEGROVANÝ BLOK : „JÁ A MOJI PŘÁTELÉ“

Záměr: Seznámit děti s prostředím třídy, prostorami školy, učitelkami, novými kamarády a ostatními zaměstnanci školy. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování v MŠ. Vytváříme si společná pravidla soužití, komunikace a chování. Vysvětlujeme důležitost pořádku a sebeobsluhy. Dále uvědomování si důležitosti osobní hygieny, ochrany zdraví a předcházení nemocem. Vedeme k uvědomění si vlastní identity, místa, kde žijí, kam a ke komu patří, kdo jsou moji nejbližší, moje rodina, rodiče, kde pracují a jak já pomáhám. Získávání poznatků o místě, kde žijí, kde je můj domov, vytváření vztahu k prostředí a k místu, ve kterém žijí, vytváření pocitu sounáležitosti. Snažit se pochopit, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přesto, že je každý jiný.

NÁVRHY TÉMATICKÝCH CELKŮ:

Klubíčko přátelství	Těšíme se do školy	Každý jsme jiný
Školka plná pohody	Moje oblíbená kniha	Cestujeme kolem světa
Moje tělo	Moje rodina	Cestujeme bezpečně
Ve zdravém těle, zdravý duch	Tady bydlím já	Hurá prázdniny

Klíčové kompetence:

- **kompetence k učení**

* uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

* odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

* učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

• **kompetence k řešení problémů**

* všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších

* problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

* řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

* chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

• **komunikativní kompetence**

* dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

* komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou

• **sociální a personální kompetence**

* samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

* uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

* spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim

• **činnostní a občanské kompetence**

* dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

* chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

* spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

* dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

- * uvědomuje i svá práva i práva druhých, učí se hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

1. DÍTĚ A TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle

- * rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- * uvědomění si vlastního těla
- * osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy

- * zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- * zachovávat správné držení těla
- * vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- * zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- * mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.

Nabídka vzdělávací činnosti

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdavých návyků a závislostí

2. Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- * rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- * posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- * vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- * poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- * rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy

- * správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- * pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- * domluvit se slovy
- * vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- * prožívat radost ze zvládnutého a poznání
- * záměrně se soustředit a udržet pozornost
- * projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- * vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- * odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- * přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky (sebehodnocení)
- * uvědomovat si svoje možnosti a limity
- * prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování

Nabídka vzdělávacích činností

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností -spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.) - spontánní hra
- námětová hra a činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle

- * seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- * vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- * rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- * rozvoj kooperativních dovedností
- * ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- * uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- * respektovat potřeby jiného dítěte
- * navazovat kontakty s dospělým
- * přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- * spolupracovat s ostatními
- * chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- * odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Nabídka vzdělávacích činností

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle

- * poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí
- * porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- * rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- * vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Očekávané výstupy

- * utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- * pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svoji roli, podle které je třeba se chovat
- * začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- * uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, učit se odmítat společensky nežádoucí chování
- * uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Nabídka vzdělávací činnosti

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

5. DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle

- * seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- * poznávání jiných kultur
- * osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- * rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- * rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změn

Očekávané výstupy

- * osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- * orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- * všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- * mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- * mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí •5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- * vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- * porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim

Nabídka vzdělávacích činností

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice

INTEGROVANÝ BLOK : „OBJEVUJEME SVĚT KOLEM NÁS“

Záměr :

Záměrem tohoto IB je vnímat krásu ročních období, seznámit děti s ekosystémem lesa, s ochranou životního prostředí, učit vnímat přírodu a věci kolem sebe všemi smysly a vytvářet si k nim pozitivní postoj. Pěstovat a prohlubovat v dětech lásku ke zvířatům, probouzet citlivý vztah k živé a neživé přírodě, k ekologii. Rozvíjet pracovní zručnost s různými materiály, objevovat rozmanitost světa formou pokusů. Přizpůsobovat se technickému prostředí, vytvářet prostředí pro práci s informacemi, seznamovat děti se sdělovacími prostředky. Klást otázky a hledat odpovědi.

Návrhy tématických celků :

Podzim	Tvořivé ručičky	Doprava
Zima	Muzikanti jdou	Chráníme naši přírodu
Jaro	Čím budu	Vesmír
Léto	Co děláme celý den	

Klíčové kompetence :

• kompetence k učení

* soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

* má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

- **kompetence k řešení problémů**

- * řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- * rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- **komunikativní kompetence**

- * průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- * dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- * ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- **sociální a personální kompetence**

- * projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- * dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- * chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- **činnostní a občanské kompetence**

- * učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- * odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- * chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- * ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je

může ovlivnit

1. DÍTĚ A TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle

- * osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- * vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- * osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- * rozvoj pohybových schopností a zdokonalování v oblasti hrubé a jemné motoriky
- * rozvoj užívání všech smyslů

Očekávané výstupy

- * zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- * pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem
- * mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy
- * zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- * ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- * zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- * vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Nabídka vzdělávacích činností

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) - smyslové a psychomotorické hry hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2. DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle

- * osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- * rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- * osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
 - * rozvoj schopnosti sebeovládání
- * rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Očekávané výstupy

- * sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- * vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- * zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité

- * vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- * rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu a funkci
- * vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- * podílet se na organizaci hry a činnosti
- * vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost i její dokončení
- * zachytit a vyjádřit své prožitky

Nabídka vzdělávacích činností

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma - poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo - přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek - hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest - činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti - hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant - hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- spontánní hra - činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností - estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další) - sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte - cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti) - hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zloba, údiv, vážnost apod.)
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

3. DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle

* seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

* osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a

rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

- * posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- * rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- * rozvoj kooperativních dovedností
- * ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- * uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- * uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, učit se přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- * přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- * navazovat kontakty s dospělým
- * spolupracovat s ostatními
- * chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- * odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná

Nabídka vzdělávacích činností

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

4. DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle

- * vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu a rozvoj dovedností umožňujících tyto

postoje vyjadřovat a projevovat

- * vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národnost
- * rozvoj společenského a estetického vkusu

Očekávané výstupy

- * utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- * vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- * chovat se zdvořile
- * jednat spravedlivě, chovat se férově

Nabídka vzdělávacích činností

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

5. DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle

- * vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- * poznávání jiných kultur
- * pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- * osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

- * rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- * rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- * vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zem

Očekávané výstupy

- * mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- * rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- * mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí –5.5.11 Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- * vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- * porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- * mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Nabídka vzdělávacích činností

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, -ovzduší, roční období)
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí.

7. EVALUAČNÍ ČINNOST

Evaluační činnost nám přináší důležité informace o fungování ŠVP a kvalitě výchovně vzdělávací práce, ale také nám dává podněty pro další rozvoj školy, tvorbu a realizaci ŠVP a zvyšování jeho účinnosti. Evaluační činnosti probíhají na různých úrovních.

Zásady

Důležitou zásadou je zachování těchto kroků:

- Uvědomit si nedostatky.
- Odhalit a konkrétně pojmenovat příčiny.
- Zvolit nové a účinnější postupy – optimalizace vzdělávání.

Vnitřní evaluace

Evaluace prováděná denně učitelkami:

- Pozorování a rozhovory s dětmi v komunikačním kruhu.
- Pozorování individuálních posunů a pokroků dětí v denních činnostech.
- Hodnocení vývoje sebeobsluhy a samostatnosti dítěte.
- Pozorování vývoje schopností a dovedností dítěte.
- Pozorování a hodnocení zájmu dětí o nabídku činností a výsledků našich záměrů.
- Společné srovnávání poznatků z pozorování dětí učitelky z ranní a odpolední směny.
= denní záznamy do TK do poznámek – posuny, postřehy

Evaluace prováděná periodicky:

- Kontrola zápisů v třídních knihách – **1x za měsíc, ředitelka.**
- Hospitace v různých režimových částech dne – **průběžně, ředitelka, vzájemně.**
- Týdenní písemné hodnocení dosahování dílčích cílů po skončení TVP – **týdně po, třídní učitelky.**
- Hodnocení integrovaných bloků – vždy na pedagogických radách – **4x ročně nebo dle potřeby – učitelky, ředitelka**

- Vyhodnocení PLPP, IVP – 2x ročně, PLPP učitelky, IVP učitelky, ředitelka.
- Hodnocení práce pedagogů a provozních zaměstnanců – **4x ročně na pedagogických radách a provozních poradách nebo při osobních rozhovorech – ředitelka.**
- Záznamy o pokrocích dítěte v různých oblastech výchovně vzdělávací činnosti - pedagogická diagnostika, portfolio dítěte, třídní knihy - poznámky– **průběžně celý školní rok, třídní učitelky.**
- Dotazníky osobnostního rozvoje – **1x ročně, třídní učitelky.**

Vnější evaluace

Zákonní zástupci:

- Denní běžná komunikace při předávání dítěte – **denně a dle potřeby, učitelka.**
- Cílená komunikace – rozhovor dle potřeby, učitelka.
- Třídní schůzky, konzultace – **2x ročně a dle potřeby, ředitelka, učitelky, asistentky pedagoga,**
- Informovanost na platformě WhatsApp- fotografie, videa – **denně ,učitelky**
- Webové stránky – **průběžně, učitelka, ředitelka.**
- Dotazník pro rodiče – **dle potřeby, ředitelka.**

Pedagogové:

- Spolupráce se ZŠ – připravenost dětí při nástupu do 1. třídy – **1x ročně, učitelky.**
- Komunikace s kolegyněmi, porovnání výsledků výchovně vzdělávací činnosti, společné akce MŠ, předávání zkušeností ohledně problémového chování dětí a zařazování dětí ze sociálně slabého prostředí – dle potřeby, **třeba i denně,** dále na poradách, učitelky, asistentky pedagoga, ředitelka.

Odborníci:

- Závěry šetření pedagogicko-psychologické poradny Jičín a speciálně pedagogické poradny Jičín a Poděbrady – na základě zprávy, doporučení, učitelky, ředitelka.
- Vyhodnocení IVP – dle potřeby, speciální pedagog.
- Kontroly a revize – dle plánu, kontrolní orgány.

Pravidla tvorby třídního vzdělávacího programu

Při tvorbě TVP vycházíme z charakteristiky jednotlivých tříd, proto je na počátku práce dobré zjistit a vyhodnotit podmínky a potřeby dětí. Snažíme se, aby vzdělávací obsah odpovídal svým zaměřením potřebám, možnostem a zkušenostem dětí ve třídě. Aby se odvíjel od jednoduššího ke složi-

tějším, od známého k neznámému a aby již osvojené poznatky byly postupně prohlubovány a dále rozvíjeny.

Vycházíme ze ŠVP – „Svět kolem nás“ se kterým dále pracujeme, konkretizujeme jeho cíle i obsah a rozvádíme ho tak, aby odpovídal skladbě dětí v konkrétní třídě. Navrhujeme a plánujeme si způsob práce a postupy. Volíme odpovídající formy, metody a prostředky. Zvažujeme, co budeme sledovat, abychom měli zpětnou vazbu.

TVP obsahuje:

- Název integrovaného tematického celku.
- Podtéma a jeho časové rozpětí.
- Kompetence
- Dílčí cíle z jednotlivých oblastí, kam chceme děti ve znalostech a dovednostech dovést vzhledem k jejich věku a možnostem.
- IVP, PPLP
- Nabídku činností propojenou s přehledem o konkrétních prostředcích (zásobník činností, her, písniček).
- Činnosti přímo motivované (řízené přímo učitelkou)
- činnosti nepřímo motivované (částečně řízené učitelkou)

Evaluace školního a třídního vzdělávacího programu

Pedagogové vyhodnocují naplňování TVP po ukončení každého tématu. Drží se integrovaných bloků, délku jednotlivých podtémat a jejich prolínání si určují učitelky samy, samy je rozvíjejí a rozpracovávají s využitím přirozených okolností (všímají si okolního dění, vyhodnocují vzdělávací situaci vzhledem k tomu, co reálný život přináší). Není třeba striktně dodržovat vše, co je pedagogem plánováno. Zdůvodnitelný odklon od plánu je pozitivním jevem. V průběhu vzdělávacího procesu se zaměřujeme na děti, průběžně sledujeme jejich projevy (pedagog si stanoví, čeho je třeba si u dětí všimnout, podle čeho lze posuzovat, zda vzdělání postupuje v souladu se záměry). Pedagog také sleduje vlastní kroky a uvědomuje si rizika. Zvažuje a vyhodnocuje, co se zdařilo či nezdařilo, jak postupovat, na co si dát pozor, čeho se vyvarovat.

Vypracovala Mgr. Radka Beňáková, ředitelka školy